

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ «Продовольча політика і право ЄС»

Ступінь вищої освіти – третій (освітньо-науковий)
Спеціальність 081 «Право»
Галузь знань 08 «Право»

Рік навчання __1__, семестр __2__

Форма навчання - денна

Кількість кредитів ЄКТС - 5

Мова викладання - українська

Лектор курсу

Головко Людмила Олександрівна, доцент кафедри міжнародного права та порівняльного правознавства, кандидат юридичних наук, доцент
(066)0740336 (Viber)

Контактна інформація лектора (e-mail)

Liudmylagolovko10@gmail.com

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Метою навчальної дисципліни «Продовольча політика і право ЄС» є ознайомлення із продовольчою політикою і правом ЄС, новітніми теоретичними та практичними проблемами правового регулювання продовольчої політики і права, систематизації напрямів та способів вирішення проблем, накопичених у законодавстві, у забезпеченні оволодіння аспірантами сукупністю спеціальних теоретичних знань, а також практичних навичок у реальній практиці правозахисної, правозастосовної, наукової та іншої діяльності фахівців правничого профілю.

У професійному аспекті завдання навчального курсу є підготовка фахівців, здатних до проведення самостійних наукових досліджень; формулювання теоретичних та практичних висновків і пропозицій на основі аналізу відповідних теоретичних джерел, нормативно-правових актів; здійснення роботи у напрямі імплементації національного продовольчого законодавства до вимог продовольчого законодавства ЄС.

Завданням навчальної дисципліни є аналіз системи чинного продовольчого законодавства ЄС та України, виявлення правових прогалин і колізій, дослідження наукової літератури у галузі продовольчого права з метою продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій здобувачів у галузі аграрного і земельного права.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

знати основні науково-методологічні проблеми теорії продовольчого права; визначення основних категорій та понять, основні наукові здобутки теорії продовольчого права, а також узагальнення судової практики;

вміти відрізнити правовідносини, що регулюються продовольчим правом, від тих, які є предметом регулювання інших галузей права, застосовувати отримані знання до конкретних життєвих ситуацій; юридично грамотно та аргументовано захищати певне правове рішення, викладати його в усній та письмовій формі; виявляти недосконалість окремих норм та проблеми у їх застосуванні, знаходити шляхи їх вирішення; орієнтуватись у напрямках розвитку продовольчих правовідносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни аспірант повинен:

знати основні науково-методологічні проблеми теорії міжнародного енергетичного права; визначення основних категорій та понять, основні наукові здобутки теорії міжнародного енергетичного права, а також узагальнення судової практики;

вміти відрізнити правовідносини, що регулюються міжнародним енергетичним

правом, від тих, які є предметом регулювання інших галузей права, застосовувати отримані знання до конкретних життєвих ситуацій; юридично грамотно та аргументовано захищати певне правове рішення, викладати його в усній та письмовій формі; виявляти недосконалість окремих норм та проблеми у їх застосуванні, знаходити шляхи їх вирішення; орієнтуватись у напрямках розвитку енергетичних правовідносин.

У результаті вивчення навчальної дисципліни у здобувачів вищої освіти мають бути сформовані такі *компетентності*:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати комплексні проблеми в сфері професійної діяльності, у тому числі дослідницько-інноваційної, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань в галузі права.

Загальні компетентності:

здатність ініціювати та виконувати (індивідуально або в науковій групі) наукові дослідження, що приводять до отримання нових знань у сфері правничої науки;

здатність до безперервного саморозвитку та самовдосконалення, генерування нових ідей та досягнення наукових цілей.

Фахові компетентності:

набуття глибоких, обґрунтованих фахових знань; детальні або дуже детальні знання спеціальної області дослідження в галузі права у поєднанні зі знаннями загальної наукової дискусії та внеску до індивідуальної області дослідження

здатність знаходити, контекстуалізувати та інтерпретувати значну кількість теоретичного та нормативного матеріалу.

Спеціальні компетентності:

здатність планувати та виконувати сучасні інтелектуальні дослідження, як на запити стейкхолдерів так і сучасної світової наукової спільноти для досягнення науково обґрунтованих теоретичних або експериментальних наукових результатів, які розв'язують конкретне наукове завдання, що має істотне значення для правничої сфери;

здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових та комплексних ідей в межах предметної області дослідження.

Програмні результати навчання:

вільно представляти результати власних наукових досліджень державною та іноземною мовами, презентувати їх у міжнародних наукових виданнях і науковометричних базах;

вміти здійснювати пошук, обробку, інтерпретацію інформації з різних джерел для продукування власних наукових ідей та практично-орієнтованих інноваційних пропозицій у сфері права;

вміти формулювати робочі гіпотези та формувати нові наукові дослідницькі результати в обраній сфері.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції ї/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
2 семестр				
Тема 1. Основні етапи розвитку продовольчої політики і права	4/4	1.Знати етапи формування продовольчого законодавства Європейського Союзу.	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому	1. Аудиторна робота – 5 балів

ЄС			розкрийте власний науковий підхід до подальшого розвитку продовольчої політики ЄС. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема2 Принципи продовольчого права ЄС	4/4	1.Знати вимоги продовольчого права ЄС. 2. Вміти налізувати ризи.	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте власний науковий підхід до подальшого розвитку продовольчого права України. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема3 Інституції ЄС у сфері продовольчої безпеки	4/4	1.Знати інституції європейського союзу у сфері безпеки харчування.	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому розкрийте пропозиції вдосконалення функціонування інституцій України у сфері продовольчої безпеки. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема4 Законодавство ЄС у сфері продовольчої безпеки	4/4	1.Вміти аналізувати «Горизонтальні» законодавчі акти у сфері продовольчої безпеки.	Практичні завдання: Підготуйте ессе, в якому запропонуйте власний підхід	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали

			до подальшої реалізації в Україні продовольчої політики. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема 5 Правове регулювання органічного виробництва та використання ГМО під час виробництва харчових продуктів	4/4	1. Вміти аналізувати законодавство ЄС у сфері регулювання органічного виробництва та використання ГМО під час виробництва харчових продуктів. 2. Розуміти маркування органічних продуктів харчування в ЄС.	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому запропонуйте власний підхід до правового регулювання органічного виробництва в Україні. Самостійна робота: Створіть презентацію на тему «Правове регулювання органічного виробництва в ЄС».	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема 6 Правове регулювання контролю безпеки харчових продуктів	4/4	1. Знати вимоги до всіх етапів харчового ланцюга. 2. Вміти аналізувати правове регулювання контролю безпеки харчових продуктів в ЄС.	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому запропонуйте власний підхід до правового регулювання контролю безпеки харчових продуктів в Україні. Самостійна робота: написати реферат на одну із заданих тем	1. Аудиторна робота – 5 балів 2. Практичні завдання – 2 бали 3. Самостійна робота – 3 бали
Тема 7 Вимоги ЄС щодо правил безпеки харчових	4/4	1. Знати обов'язки операторів харчового бізнесу. 2. Знати вимоги ЄС щодо	Практичні завдання: Підготуйте есе, в якому	1. Аудиторна робота – 10 балів

продуктів		правил безпеки харчових продуктів	запропонуйте власний підхід до правового регулювання правил безпеки харчових продуктів в Україні. Самостійна робота: Підготуйте добірку норм чинного законодавства України, які дають змогу реалізувати право кожного громадянина України на безпечні харчові продукти.	2. Практичні завдання – 4 бали 3. Самостійна робота – 6 бали
Тема 8 Вимоги ЄС щодо розміщення на ринку продуктів харчування	2/2	1. Вміти аналізувати правове регулювання імпорту продуктів харчування до ЄС. 2. Знати процедуру схвалення.	Практичні завдання: Створіть презентацію на тему «Вимоги ЄС щодо розміщення на ринку продуктів харчування» Завдання для самостійної роботи: Підготуйте доповідь на одну з заданих тем.	1. Аудиторна робота – 10 балів 2. Практичні завдання – 4 бали 3. Самостійна робота – 6 бали
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
Політика щодо академічної доброчесності:	Списування під час контрольних робіт, заліку та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати, доповіді повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Дотримання академічної доброчесності студентами та відповідальність за її порушення регулюються Положенням про академічну доброчесність у Національному університеті біоресурсів і природокористування України.
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	незараховано

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА**Основна:**

1. Право Європейського Союзу: Підручник / За ред. Р.А. Петрова. К.: Істина, 2019. 392 с.
2. Право Європейського Союзу: Підручник / за ред. В.І. Муравйова. К.: Юрінком Інтер, 2011. 704 с.
3. Ладиченко В.В. Гиренко І.В. Головка Л.О. Вітвіч В.А. Екологічна політика і право ЄС: Навчальний посібник. К.: Видавничий центр НУБіП України. 2019. 363 с.

Додаткова:

1. Регламент Європейського Парламенту та Ради 178/2002 від 28 січня 2002 року про встановлення загальних принципів і вимог законодавства про харчові продукти, створення Європейського органу з безпеки харчових продуктів і встановлення процедур у питаннях, пов'язаних із безпекою харчових продуктів
2. Регламент Європейського Парламенту та Ради 852/2004 від 29 квітня 2004 року про гігієну продуктів харчування
3. Регламент Європейського Парламенту та Ради 853/2004 від 29 квітня 2004 року про встановлення вимог до гігієни харчових продуктів тваринного походження
4. Регламент Європейського Парламенту та Ради 882/2004 від 29 квітня 2004 року про офіційні заходи контролю, які застосовуються для забезпечити підтвердження відповідності з кормовим та харчовим законодавством, правилами здоров'я та захисту тварин
5. Регламент Європейського Парламенту та Ради 854/2004 від 29 квітня 2004, що встановлює спеціальні правила для організації офіційних заходів продуктів тваринного походження, призначених для споживання людиною
6. Регламент Комісії (ЄС) № 1881/2006 від 19 грудня 2006 року про встановлення граничних рівнів певних забруднень у харчових продуктах
7. Директива 2001/95 / ЄС Європейського Парламенту та Ради від 3 грудня 2001 року про загальну безпеку продукції
8. Регламент Комісії (ЄС) № 1235/2008 від 8 грудня 2008 року, що встановлює детальні правила імплементації Регламенту Ради (ЄС) № 834/2007 щодо домовленостей щодо імпорту органічної продукції з третіх країн
9. Регламент Комісії (ЄС) № 565/2008 від 18 червня 2008 року про внесення змін до Регламенту (ЄС) № 1881/2006 про встановлення граничних рівнів деяких забруднювачів у продуктах харчування щодо встановлення максимального рівня діоксинів та ПХБ у печінці риби
10. Директива Ради 2009/156 / ЄС від 30 листопада 2009 року про умови здоров'я тварин, що регулюють переміщення та ввезення з третіх країн коней
11. 2007/777 / ЄС: Рішення Комісії від 29 листопада 2007 року, що встановлює умови охорони здоров'я тварин та охорони здоров'я та зразки сертифікатів на імпорту певних м'ясних продуктів та оброблених шлунків, сечового міхура та кишечника для споживання людиною з третіх країн та про скасування Рішення 2005/432 / ЄС

12. Директива 2011/92 / ЄС Європейського Парламенту та Ради від 13 грудня 2011 року про оцінку впливу деяких державних та приватних проєктів на навколишнє середовище
13. Директива Ради 2001/114 / ЄС від 20 грудня 2001 року щодо певного частково або повністю зневодненого консервованого молока для споживання людиною
14. Регламент Комісії (ЄС) № 445/2007 від 23 квітня 2007 року, що встановлює деякі детальні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 2991/94, що встановлює стандарти щодо жирів, що мажуться, та Регламенту Ради (ЄС) № 1898/87 про захист позначень, що використовуються при збуті молока та молочних продуктів
15. Регламент Комісії (ЄС) № 543/2008 від 16 червня 2008 року, що встановлює детальні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 1234/2007 щодо стандартів збуту птиці
16. Регламент Комісії (ЄС) № 617/2008 від 27 червня 2008 року, що встановлює детальні правила для реалізації Регламенту (ЄС) № 1234/2007 щодо стандартів збуту яєць для інкубації та пташенят домашньої птиці
17. Регламент (ЄС) No 1760/2000 Європейського Парламенту та Ради від 17 липня 2000 року про встановлення системи ідентифікації та реєстрації великої рогатої худоби та щодо маркування яловичини та продуктів з яловичини та про скасування Регламенту Ради (ЄС) No 820 / 97
18. Регламент Комісії (ЄС) № 566/2008 від 18 червня 2008 року, що встановлює детальні правила застосування Регламенту Ради (ЄС) № 1234/2007 щодо продажу м'яса великої рогатої худоби у віці 12 місяців або менше
19. Директива Ради 2001/110 / ЄС від 20 грудня 2001 року про мед
20. Регламент Ради (ЄС) № 315/93 від 8 лютого 1993 року, що встановлює процедури Співтовариства щодо забруднювачів харчових продуктів
21. Регламент (ЄС) No 396/2005 Європейського Парламенту та Ради від 23 лютого 2005 року про максимальні рівні залишків пестицидів у харчових продуктах та кормах рослинного та тваринного походження або на них та про внесення змін до Директиви Ради 91/414 / ЄС
22. Регламент (ЄС) No 1169/2011 Європейського Парламенту та Ради від 25 жовтня 2011 року про надання споживачам інформації про харчові продукти, що вносить зміни до Регламентів (ЄС) No 1924/2006 та (ЄС) No 1925/2006 Європейського Парламенту та Ради, а також скасування Директиви Комісії 87/250 / ЄС, Директиви Ради 90/496 / ЄС, Директиви Комісії 1999/10 / ЄС, Директиви 2000/13 / ЄС Європейського Парламенту та Ради, Директив Комісії 2002 / 67 / ЄС та 2008/5 / ЄС та Регламент Комісії (ЄС) No 608/2004
23. Регламент (ЄС) № 470/2009 Європейського Парламенту та Ради від 6 травня 2009 року, що встановлює процедури Співтовариства щодо встановлення меж залишків фармакологічно активних речовин у продуктах харчування тваринного походження, що скасовує Регламент Ради (ЄС) № 2377/90 та внесення змін до Директиви 2001/82 / ЄС Європейського Парламенту та Ради та Регламенту (ЄС) № 726/2004 Європейського Парламенту та Ради
24. Регламент (ЄС) № 183/2005 Європейського Парламенту та Ради від 12 січня 2005 року, що встановлює вимоги до гігієни кормів

ІНФОРМАЦІЙНІ РЕСУРСИ

1. <http://portal.rada.gov.ua/> – офіційний веб-сайт Верховної Ради України.
2. <http://www.ac-rada.gov.ua> – офіційний сайт Рахункової палати України.
3. <http://www.ccu.gov.ua> – офіційний сайт Конституційного Суду України.
4. <http://www.kmu.gov.ua/control/> – єдиний веб-портал органів виконавчої влади України.
5. <http://www.ombudsman.kiev.ua> – офіційний сайт Уповноваженого Верховної Ради України.
6. <http://www.president.gov.ua/> – офіційне інтернет-представництво Президента України.

7. <http://www.rainbow.gov.ua> – офіційний сайт Ради національної безпеки і оборони України.